

УДК 338:339

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇН СВІТУ

Д. І. Бойко

студентка 2 курсу, група МЕ - 21, навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Науковий керівник – д.е.н., професор О. М. Сазонець

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті досліджено особливості формування та реалізації інноваційної політики у країнах світу. Розглянуто принципи і пріоритети інноваційної політики.

Ключові слова: інновації, інноваційна політика, дослідження та розвиток.

В статье исследованы особенности формирования и реализации инновационной политики стран. Рассмотрены принципы и приоритеты инновационной политики.

Ключевые слова: инновации, инновационная политика, исследования и развитие.

In the article the peculiarities of formation and implementation of innovation policy of the countries are investigated. Principles and priorities of innovation policy are considered.

Keywords: innovation, innovation policy, research and development.

На даний момент не викликає сумніву той факт, що саме інноваційна діяльність являється головним джерелом суспільного прогресу. Здебільшого інновації асоціюють із новими технологіями. Дехто говорить про інновації, як про нові продукти, бізнес-процеси чи організаційні зміни, що створюють багатство або соціальний добробут. Досвід світових лідерів у сфері інновацій і високих технологій доводить необхідність державного управління та контролю над цими процесами. Упродовж останніх десятиліть уряди країн і керівництва корпорацій активно збільшують витрати на науку, інновації, високі технології, розвиток яких не призупиняється навіть у період фінансово-економічних криз.

Інноваційна діяльність – вид діяльності, пов'язаний із трансформацією наукових досліджень і розробок, інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений продукт, введений на ринок, в оновлений чи вдосконалений технологічний процес, що використовується у практичній діяльності, чи новий підхід до реалізації соціальних послуг, їх адаптацію до актуальних вимог суспільства. Дослідженням теоретичних та практичних особливостей інноваційного розвитку країн в технологічному розвитку світу займалися такі вчені: Д. Вадсворф, М. Груберт, М. Мешко, М. Рихтик, Т. Стадт та інші.

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю вивчення сутності, напрямів та основних засобів інноваційного розвитку освіти, що здійснюється під впливом радикальних змін світової соціокультурної динаміки, зокрема, під впливом таких процесів, як глобалізація та інформаційна революція.

Метою роботи є дослідження проблем розвитку інноваційної сфери та визначення напрямів розвитку інноваційної діяльності.

Явища в економіці за останні роки значно вплинули на розвиток інноваційних систем у багатьох країнах світу. Інноваційна політика розвинених країн, таких як Великобританія, Німеччина, Італія, Канада, Японія – поступово переорієнтовується з формування виключно інноваційної економіки до побудови нового інноваційного суспільства.

Проаналізувавши національні інноваційні системи провідних країн світу, стало зрозуміло, що саме активна державна підтримка інноваційної діяльності у розвинутих країнах, орієнтація національної економіки на науково-інноваційний розвиток, державна

фінансова підтримка інноваційних процесів, стимулювання інновацій через встановлення пільгового оподаткування, надання кредитів, розвиток науково-дослідної та інноваційної інфраструктури, створення сприятливого інвестиційно-інноваційного клімату виводять їх на лідерські позиції у сфері інновацій.

Серед пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності для Великобританії, Німеччини, США, Фінляндії та ряду інших розвинутих країн є проведення космічних досліджень, розвиток енергетичної галузі, сфери охорони здоров'я, біотехнології, інформаційні та комп'ютерні технології; для Індії – інформаційні технології та програмне забезпечення, розвиток біотехнологій та космічна сфера, для Китаю – машинобудування, приладобудування і автоматика, хімічна і нафтохімічна галузь, біотехнології, мікробіологія та ін.

Однією з основних особливостей розвитку світового господарства в галузі інновацій за останні роки стало зростання обсягів витрат на інноваційні дослідження і розробки серед країн з перехідною економікою. Поширення глобалізаційних процесів обумовлює переміщення в них крупними транснаціональними корпораціями як розвинутих країн, так і тих, що розвиваються, науково-дослідних лабораторій та інноваційних центрів [1].

Сінгапур – маленьке місто-держава, всього за декілька десятиліть успішно трансформували свою економіку і вже до кінця 20 століття перетворився на одного з лідерів Азіатсько-Тихоокеанського регіону і всього світу. Сьогодні Сінгапур – один з найбільших міжнародних центрів ділової активності в сфері фінансів, транспорту, ІТ-технологій [5].

На думку спеціалістів, які займаються розвитком науки і технологій в Сінгапурі, структура інноваційної організації включає в себе наступні елементи:

- ✓ гнучка організація бізнесу;
- ✓ ріст – як ключова ціль;
- ✓ новаторство – як ключовий пункт в стратегії;
- ✓ вміння створювати нові ринки;
- ✓ навички роботи з новими технологіями;
- ✓ постійний контакт з клієнтами.

Досвід Сінгапуру – унікальний, оскільки поєднав у собі різні елементи найкращих практик. Він дозволяє подивитись на нашу науку іншим поглядом і виділити моменти, на які варто звернути увагу і спробувати вдосконалити. Сінгапур є чудовим полігоном для дослідження можливостей проривних інновацій [6].

Економіку суспільства можна вважати інноваційною, якщо в суспільстві [2] :

- ✓ Будь-який індивідуум, група осіб або підприємство в будь-якій точці країни і в будь-який час можуть отримати на основі автоматизованого доступу і систем телекомунікацій будь-яку необхідну інформацію про нові або відомі знання, інновації, інноваційну діяльність, інноваційні процеси і т.д.
- ✓ Виробляються доступні будь-якому індивідууму, групі осіб і організаціям сучасні інформаційні технології і комп'ютеризовані системи, що забезпечують виконання попереднього пункту.
- ✓ Є розвинені інфраструктури, що забезпечують створення національних інформаційних ресурсів в об'ємі, необхідному для підтримки науково-технічного прогресу та інноваційного розвитку, і суспільство в змозі виробляти всю необхідну багатопланову інформацію, перш за все, наукову інформацію для забезпечення динамічно стійкого соціально-економічного розвитку суспільства.
- ✓ Відбуваються прискорені комплексні автоматизація та комп'ютеризація всіх сфер і галузей виробництва і управління.
- ✓ Здійснюються радикальні зміни соціальних структур, наслідком яких стають розширення і активізація інноваційної діяльності в різних сферах діяльності людини.

- ✓ Доброзичливо сприймають нові ідеї, знання і технології, готові до створення та запровадження в широку практику в будь-який необхідний час інновації різного функціонального призначення.
- ✓ Є розвинена інноваційна інфраструктура (універсальна і конкурентоспроможна), здатна оперативно і гнучко реалізовувати необхідні інновації, засновані на високих виробничих технологіях; сприяти створенню будь-яких інновацій та розвитку будь-яких виробництв, потрібних замовнику і ринку.
- ✓ Є чітко налагоджена гнучка система випереджаючої підготовки і перепідготовки кадрів-професіоналів в області інноваційної діяльності, ефективно реалізуються комплексні проекти динамічного розвитку та вітчизняних виробництв і територій.

Підвищення інноваційної активності – найважливіша умова формування ефективної інноваційної економіки.

Швейцарія вже неодноразово визнавалася найбільш інноваційно розвинутою країною. Відкритість економіки та інтегрованість у неї людського капіталу стали основними чинниками, що визначили успіх Швейцарії на ниві новаторства

Серед факторів успіху інноваційного розвитку Швейцарії – послідовність здійснюваної інноваційної політики та міжнародна орієнтація підприємств (як підтвердження цього – розробка адронного колайдера у галузі фізики).

Слід зазначити, що у цій країні найбільше патентів на душу населення, а також значна кількість інноваційних лабораторій, які сприяють науковому прориву в різних галузях.

Інтенсивність перебігу глобалізаційних процесів у світовій економіці вимагає від України реакції на важливі економічні виклики. Важливо розвинути здатність своєчасно й ефективно опанувати передові досягнення в галузях науки, техніки і новітніх технологій, оскільки вплив науково-технічної та інноваційної сфер сприяє швидкому економічному зростанню держави. Нехтування проблемами організації та стимулювання розвитку інноваційного складника економіки з боку держави може призвести до втрати Україною можливості брати активну участь у формуванні основних тенденцій відтворення глобальних ринків науково-технічних інновацій та нових технологій.

Досвід світових лідерів у сфері інновацій і високих технологій доводить необхідність державного управління та контролю над цими процесами. Упродовж останніх десятиліть уряди країн і керівництва корпорацій активно збільшують витрати на науку, інновації, високі технології, розвиток яких не призупиняється навіть у період фінансово-економічних криз.

Отже, в інноваційній політиці України для виходу на рівень високорозвинутих держав необхідно скористуватися досвідом країн, що вже пройшли шлях побудови моделі інноваційного розвитку і стали лідерами на міжнародній арені. При цьому доцільно дотримуватися таких принципів: всебічна підтримка науково-дослідних, дослідно-технологічних та дослідно-конструкторських, венчурних та інших інноваційних організацій; удосконалення правової бази та посилення стимулів розвитку мережі технологічних інкубаторів, технопарків, технополісів та інших ефективних форм поєднання наукової діяльності з промисловим виробництвом і капіталом; застосування системи стимулювання, зокрема через податкові знижки; кооперації науки і виробництва, інноваційно орієнтованого перерозподілу робочої сили, створення багатофункціональної системи наукового забезпечення розвитку промисловості, в тому числі галузевих і регіональних науково-технічних центрів, науково-технічних служб.

Список використаних джерел:

1. Free voice information analysis centre [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iac.org.ua/svitovi-lideri-u-sferi-innovatsiy/>
2. Гамидов Г. С. Инновационная экономика – стратегическое направление развития России в XXI веке / Г. С. Гамидов, Т. А. Исмаилов // Инновации. – 2003. – № 1.
3. Науково-практичний журнал «Наука та інновації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua/scinn/>
4. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/>
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/26324/menedzhment/natsionalni_innovatsiyini_sistemi_singapuru_malayziyi
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.atominfo.ru/newsp/w0528.htm>